

TİCARET MÜŞAVİRLERİMİZDEN ALINAN GÜNCEL GELİŞMELER 2025

KÜTAHYA TİCARET VE SANAYİ ODASI
KUTAHYA CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY
2025-6
HAZİRAN

Peru, Açık Denizler Antlaşması'nı İmzaladı

Peru Cumhurbaşkanı Dina Boluarte, Fransa'nın Nice şehrinde düzenlenen Birleşmiş Milletler Okyanus Konferansı'nda, denizlerin biyolojik çeşitliliğini korumayı ve uluslararası sularda kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamayı amaçlayan Açık Denizler Antlaşması'nı (BBNJ) imzaladı.

Peru, Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi'ne taraf olmayan bir ülke olarak, bu anlaşmayı kabul ettiğini ancak anayasasında belirtilen 200 millik deniz sınırını etkilemeyecek şekilde okyanus koruma taahhüdünü yineledi. Ayrıca, Cumhurbaşkanı Boluarte'nin sunduğu 19 gönüllü taahhüt, Peru'nun sürdürülebilir deniz kaynakları kullanımına verdiği güçlü desteği ortaya koymaktadır.

3.000 kilometreden fazla kıyı uzunluğu ve 200 millik deniz sınırına sahip olan Peru için okyanusun korunması büyük bir önem taşımaktadır. Okyanusla derin bir bağa sahip olan Peru için bu anlaşma, okyanus koruma sorumluluğunu daha da pekiştiren bir adım olarak değerlendirilmektedir.

Karadağ Hükümeti, İhale Komisyonu'nun Havalimanı İmtiyazı İçin Tekliflerin Değerlendirilmesi İçin Son Tarihin 30 Gün Uzatılmasını Öngören Teklifini Oybirliğiyle Kabul Etti

Karadağ Başbakanı Miloško Spajic, Tivat ve Podgoritsa Havalimanlarına ilişkin imtiyaz sürecinin şeffaflığını ve yeterliliğini sağlamak amacıyla Karadağ Hükümeti'nin İhale Komisyonu'nun teknik tekliflerin değerlendirilmesi için son tarihi 30 gün uzatma önerisinin oybirliğiyle kabul edildiğini duyurdu.

Spajic; "Komisyon, IFC - Dünya Bankası ile işbirliği içinde, Karadağ'ın çıkarına en iyi kararın verilmesini sağlayacak ek bir görüş alacaktır." açıklamasında bulundu.

Spajic'in başkanlığını yaptığı bugünkü tematik oturumda, Hükümete Podgoritsa ve Tivat havalimanlarını kullanma hakkı için imtiyazın verilmesi sürecinde yürütülen faaliyetler hakkında bilgi verildi.

Karadağ Hükümeti tarafından "Bu vesileyle, Hükümet teknik tekliflerin değerlendirilmesi için son tarihin 30 gün uzatılması önerisini oybirliğiyle kabul etti. Şeffaflığı ve yeterliliği artırmak için, ihale komisyonu IFC (Dünya Bankası) ile işbirliği yaparak ek görüşler alacak ve bunları aldıktan sonra nihai kararı Ulaştırma Bakanlığı'na sunacak, böylece karar için Hükümete gönderilebilecek." açıklaması yapıldı.

Karadağ Avrupa İşleri Bakanlığı: Karadağ Çevre Koruma ve İstihdam İçin 80 Milyon Avro Alıyor

Avrupa İşleri Bakanı Maida Gorčević, bugün Karadağ Hükümeti adına AB ile 80 milyon Avro değerinde mali anlaşmalar imzaladı. Anlaşmalar, 2024-2027 dönemi için çevre koruma, istihdam ve sosyal katılım alanlarındaki çok yıllık operasyonel programlarla ilgilidir.

Bakan Gorčević; "Toplam değeri 80 milyon Avronun üzerinde olan iki önemli finansal anlaşma imzaladık. Bunlar, Karadağ'ın her köşesine ulaşacak Avrupa fonları - böylece insanlar bir gün değil, her gün daha iyi bir hayata sahip olabilecekler." dedi.

Gorčević ayrıca bu mali anlaşmaların, devletin önemli reformları uygulama ve sürdürülebilir bir toplum inşa etme kapasitesini güçlendirmede önemli bir adım teşkil ettiğini ve Karadağ'ın Avrupa entegrasyonuna ve sürdürülebilir kalkınma ilkelerine olan bağlılığının bir teyidi olduğunu da söyledi.

Karadağ: EBRD, Otoyol inşaatına ilişkin Danışmanlık Firması İçin 300.000 Avro Sağlıyor

Karadağ Ulaştırma Bakanı Maja Vukićević ve "Monteput" Genel Müdürü Milan Ljiljanić, Hükümet adına Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile Mateševica-Andrijevića otoyol bölümünün inşası için projenin uygulanmasına ek destek sağlayan bir hibe anlaşması imzaladılar.

Ulaştırma Bakanlığı, "300 bin Avro tutarındaki hibe, projenin tamamlanmasına kadar "Monteput" içinde kurulan Proje Uygulama Birimine destek sağlayacak bir danışmanlık firmasının maliyetlerini karşılamak için tasarlanmıştır" açıklamasında bulundu.

"Monteput", EBRD'nin kuralları ve prosedürlerine uygun olarak duyurulan bir kamu çağrısına dayanarak, PPG Tasarım ve İnşaat Şirketi Roughton International Ltd. - Roughton ECA Konsorsiyumunun teklifini seçti.

Bakanlık basın açıklamasında, "Danışmanlık hizmetleri, kamu alım prosedürlerinin kontrolünde destek, EBRD'nin alım politikaları ve kurallarının hükümlerine uyulmasını sağlama ve özellikle yükleniciler ve denetçiler tarafından tüm sözleşmesel yükümlülüklerin yerine getirilmesinin denetlenmesini içerecektir" ifadeleri kullanıldı.

Basın açıklamasına göre ayrıca danışmanlık firmasını işe almanın ek bir amacı, proje planlama ve yönetiminde uluslararası standartların ve en iyi uygulamaların gösterilmesi yoluyla Proje Uygulama Birimine bilgi ve becerilerin aktarılmasıdır.

Otoyolun ikinci bölümü için ihale, 28 Şubat'ta Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın (EBRD) web sitesinde duyuruldu ve 29 Nisan'a kadar sürmesi gerekiyordu, ancak tekliflerin sunulması için son tarih, teklif sahiplerinin talebi üzerine 14 Mayıs'a kadar uzatıldı. Bu bölüm 550 ila 600 milyon Avroya mal olacak ve Avrupa Komisyonu 100 milyon Avroluk hibe, EBRD ise 200 milyon Avroluk kredi ile destekte bulunacak.

"Vijesti"nin daha önce bildirdiği gibi, Mateševica-Andrijevića otoyolunun ikinci bölümündeki ana tasarım ve işlerin yürütülmesi için ihaleye Çin, Türk, Hollandalı ve Hint şirketlerinden on teklif alındı.

İrlanda’da Yıllık TÜFE %1.7 Olarak Açıklandı

İrlanda Merkez İstatistik Ofisi (CSO), 2025 yılı Mayıs ayı Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) rakamlarını yayınlamıştır.

Tüketici fiyatlarının geçtiğimiz 12 ayda %1,7 oranında arttığı açıklanmıştır. Mayıs 2024 ile Mayıs 2025 arasında kaydedilen bu oran, Nisan 2025'te %2,2 olarak kaydedilen son 12 aylık enflasyon oranına göre düşüş göstermiştir.

Enerji ve işlenmemiş gıda hariç TÜFE'nin ise son 12 ayda %1,9 oranında arttığı belirtilmiştir.

Son 12 aylık dönemde en büyük artışın görüldüğü sektörler Gıda ve Alkolsüz İçecekler (+%4,0) ile Alkollü İçecekler ve Tütün (+%3,1) olmuştur. Aynı dönemde en fazla düşüş gösteren sektörler ise Ulaşım (-%2,4) ile Giyim ve Ayakkabı (-%1,9) olarak kaydedilmiştir.

Aylık rakamlara bakıldığında ise TÜFE, Nisan 2025'e göre değişim göstermemiş (aylık %0) ve sabit kalmıştır. Son bir ayda en yüksek artış gösteren sektörler Giyim ve Ayakkabı (+%1,8) ile Restoran ve Otel (+%0,9) olurken; Ulaşım (-%2,8) ve Eğlence ve Kültür (-%1,5) sektörleri en fazla düşüş gösteren sektörler olmuştur.

İrlanda Ekonomisinin Güçlü Olduğu Ancak Risklerin Devam Ettiği Vurgulandı

İrlanda Başbakan Yardımcısı Simon Harris, “Ulusal Ekonomik Diyalog” zirvesinde yaptığı açıklamada, ülkenin ekonomik durumunun güçlü olduğunu ancak önümüzdeki dönemde ciddi risklerin bulunduğunu ifade etmiştir. ABD ile Avrupa Birliği arasındaki ticaret görüşmelerine değinen Harris, yeni gümrük tarifelerinin devreye girmesine sadece 23 gün kaldığını hatırlatmıştır. Ek tarifelerin uygulanmasının, transatlantik ekonomik ilişkileri için en ciddi tehdit olduğunu vurgulayan Harris, ABD Ticaret Temsilcisi Jamieson Greer ile yaptığı görüşmeden ise umutlu olduğunu belirtmiştir.

Maliye Bakanı Paschal Donohoe ise yaptığı konuşmada, olumlu ekonomik göstergelere rağmen küresel belirsizliklerin ülke ekonomisini tehdit ettiğini söylemiştir. Donohoe, büyük çok uluslu şirketlerin vergi gelirlerine olan aşırı bağımlılığın sürdürülebilir olmadığını belirterek uyarıda bulunmuştur. Bakan, bütçe planlamasında önceliğin istihdamı desteklemek, altyapıya yatırım yapmak ve kamu maliyesini korumak olduğunu dile getirmiştir.

Finlandiya'nın Münhasır Ekonomik Bölgesindeki Offshore Rüzgar Enerjisi Alanlarının Kullanım Hakkını Verme Süreciyle İlgili Yeni Düzenlemeler

Finlandiya Ekonomi ve İstihdam Bakanlığı tarafından 23.06.2025 tarihinde Finlandiya'nın Münhasır Ekonomik Bölgesi içerisindeki offshore rüzgar enerjisi kullanımı için düzenlenecek ihalelerin kapsamının belirlendiği Hükümet Kararnamesi Taslağı yayımlanmıştır.

<https://tem.fi/en/-/consultation-round-begins-draft-decree-on-offshore-wind-power-in-the-exclusive-economic-zone>

Bu kapsamda, Finlandiya'nın münhasır ekonomik bölgesindeki offshore rüzgar enerjisi alanlarının kullanım hakkını verme süreciyle ilgili yeni düzenlemeleri içeren bir hükümet kararnamesi taslağı, yıl başında yürürlüğe giren Offshore Rüzgar Enerjisi Hakkında Kanun temel alınarak oluşturulmuştur.

Kararnamenin ana içeriği, Enerji Otoritesi tarafından organize edilecek olan offshore rüzgar enerjisi alanlarına yönelik rekabetçi ihalelerle ilgili düzenlemeleri oluşturmaktadır. Bu düzenlemeler, ihaleye katılım şartları, kazananın belirlenme kriterleri, teminatlar ve güvence miktarlarını kapsamaktadır. İhaleye katılacakların yeterli uzmanlık, deneyim ve finansal kapasiteye sahip olmaları beklenmektedir.

Her katılımcı, ihaleye katılabilmek için 1 milyon EUR'luk bir teklif teminatı sunmak zorunda olacaktır. Bu teminat, kazanan dışında ihale süreci sonunda katılımcılara geri ödenecektir.

Kazanan, performans teminatı sunarak teklif teminatını alabilecektir. Performans teminatı, çok daha uzun vadeli bir güvence olup, projeyi tamamladıktan sonra geri ödenmesi planlanmaktadır. Performans teminatının miktarı, proje süresine göre artarak, örneğin 10 yıllık bir proje için 37 milyon EUR'ya kadar çıkabilecektir. Ancak bu miktar, offshore rüzgar enerjisi projelerinin genellikle milyar euroluk yatırım projeleri olduğu düşünüldüğünde, şirketler için aşırı bir yük olarak değerlendirilmemektedir.

Ayrıca, Finlandiya'nın münhasır ekonomik bölgesindeki offshore rüzgar enerjisi alanlarının Stratejik Çevresel Değerlendirme (SEA) süreci de başlamış durumdadır. Hükümetin, çevresel değerlendirme tamamlandıktan sonra, offshore rüzgar enerjisi alanlarıyla ilgili nihai kararını vermesi beklenmektedir.

Özbekistan Yaptırım Altındaki Malların Rusya'ya Yeniden İhracatını Durdurdu

Almanya Dışişleri Bakanlığı'nın 20 Mayıs'ta AB Dışişleri Konseyi toplantısı sonrasında hazırladığı rapora göre, AB, Özbekistan da dahil olmak üzere bir dizi üçüncü ülke üzerinden Rusya'ya yaptırım uygulanan malların tedarikinde bir azalma kaydetti.

Belgede, AB ülkelerinin aracı devletler vasıtasıyla askeri ve çift kullanımlı ürünlerin ihracatını durdurma konusunda bazı başarılar elde ettiği belirtiliyor. Ermenistan, Hindistan, Sırbistan ve Özbekistan, tedarik hacminin önemli ölçüde azaldığı ülkeler arasında sayıldı.

AB Yaptırımlar Özel Temsilcisi David O'Sullivan kısıtlayıcı tedbirlerin Rus ekonomisi üzerindeki önemli etkisine dikkat çekti. O'Sullivan'a AB İstihbarat Koordinasyon Ofisi Başkanı Daniel Markic de destek verdi. Aynı zamanda, Türkiye, BAE ve Kazakistan ile diyalogda hala zorluklar

olduğunu ve yaptırımları aşmanın ana yolunun, Avrupalı şirketlerin de dahil olduğu ihlallerin %80'inden sorumlu olan Çin olduğunu itiraf ettiler.

Raporda ayrıca ABD ve AB arasındaki bilgi alışverişinde yaşanan sorunlara da vurgu yapılıyor. Özellikle Avrupalı ortaklar ABD mali istihbaratından Rus varlıklarının hareketine ilişkin yeni veriler alamamakta, bu da yaptırımların kontrolünün etkinliğini azaltmaktadır.

Özbekistan Taşkent Vilayetinde 80'den Fazla Mikro-Hidroelektrik Santrali İnşa Edilmesi Planlanıyor

Taşkent Vilayeti Valiliği, mikro-hidroelektrik santrallerinin inşası için ek olarak 40 arazi tahsis etti. Daha önce küçük HES'ler için 43 arsa tahsis edilmişti.

Mikro hidroelektrik santrallerinin Pskent, Ahangaran, Bekabad, Yukorichirchik, Bostanlyk, Kibray, Chinaz, Buki, Yangiyul, Zangiata ilçelerinin yanı sıra Angren, Almalyk, Bekabad, Chirchik şehir sınırlarında yer alması planlanıyor.

Özbekistan Enerji Bakanlığı'nın ihtiyaçları için tahsis edilen toplam arazi alanı 6,5 hektardır. Arsalar açık artırma ile iş adamlarına satılacak.

Daha önce Vilayet Valisinin başkent bölgesinde 43 mikro-hidroelektrik santralının inşasına ilişkin bir karar imzaladığı kaydedildi. Hidroelektrik tesislerinin inşası için 2.7 hektarlık alanda 264 yer tespit edildi. Şu anda bazı sahalarda inşaat çalışmaları devam etmektedir.

Önümüzdeki iki yıl içinde Özbekistan'da toplamda yaklaşık 3.000 mikrohidroelektrik santrali inşa edilecek.

Özbekistan'daki Yabancı Şirket Sayısı 16 Bini Geçti: Çin Şirketleri Baş Çekiyor

1 Haziran 2025 itibariyle Özbekistan'da faaliyet gösteren yabancı yatırımlı 16.405 işletme bulunmaktadır.

Bu sayının 4.087'si ortak girişimler ve 12.318'i tamamen yabancı şirketlerdir. Bu, Ulusal İstatistik Komitesi tarafından bildirilmiştir.

Geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla, bu tür işletmelerin toplam sayısı %14,3 oranında artmıştır; bu da yabancı yatırımcıların Özbek pazarına olan ilgisinin arttığını göstermektedir.

En belirgin dinamikler Çinli şirketler tarafından gösterilmektedir: Yıl başında ülkede faaliyet gösteren Çin sermayeli 3.357 işletme varsa, 1 Haziran'a kadar sayıları 4.068'e ulaşmıştır.

Rusya'dan - 3.086 (+113), Türkiye'den - 1.997 (+128), Kazakistan'dan - 1.136 (+76) ve Kore Cumhuriyeti'nden - 674 (+14) şirketler arasında da büyüme kaydedilmiştir.

Ayrıca Afganistan'dan 682, Birleşik Arap Emirlikleri'nden 368, Hindistan'dan 326 ve ABD'den 320 şirket Özbekistan'da aktif olarak faaliyet göstermeye devam ediyor.

Filipinler'de İş Yapma Kolaylığını Artırmak İçin “INFA-Net” Hayata Geçirildi

Toplam 38 kamu kurumu, ülkede iş yapma kolaylığına ilişkin yatırımcıların endişelerini ele alacak olan Yatırım Kolaylaştırma Ağı'nın (INFA-Net) kurumsallaştırılmasına yönelik Ortak Genelgeyi (JMC) Pazartesi günü imzaladı.

Makati City'de gerçekleştirilen JMC imza töreninde konuşan Ticaret ve Sanayi Bakanı, bu girişimin, hükümetin mevzuat süreçlerini sadeleştirme ve bürokrasiyi azaltma vizyonu ile uyumlu olduğunu belirtti.

Söz konusu genelge, yatırımcılara ulusal kamu kurumları (NGA'lar) ve yerel yönetim birimlerinden (LGU'lar) gerekli bilgilere erişim sağlama, ayrıca yatırımcılara ülkede faaliyet gösterebilmeleri için gerekli izin, ruhsat, sertifika ve yetkilendirmeleri alma süreçlerinde rehberlik edecek entegre bir sistem sunmaktadır.

Ayrıca, Stratejik Yatırımlar için Tek Durak Eylem Merkezi (OSAC-SI) tarafından Yatırım Kurulu (BOI) nezdinde onaylanan stratejik yatırımların işleme alınacağı, kurum ve yerel yönetimlere ait “Yeşil Hat”ların kurulması da genelge ile öngörülmektedir.

Genelge, İş Yapma Kolaylığı Yasası çerçevesinde “3-7-20 kuralını” da benimsemektedir. Buna göre, eksiksiz başvurular; basit işlemler için üç, karmaşık işlemler için yedi ve ileri teknik değerlendirme gerektiren işlemler için yirmi iş günü içinde sonuçlandırılmalıdır.

Geçen yıl Filipinler'de Yatırım Teşvik Ajansları (IPA) toplam 1,9 trilyon Filipin Pesosu tutarında yatırımı onaylamış olup bu ajanslardan yalnızca BOI'nin 2025 yılı sonuna kadar 1,75 trilyon Filipin Pesosu tutarında yatırım onayı hedeflediği bildirilmiştir.

Brezilya Otomobil Üretimi Mayıs Ayında Düşüş Kaydetti

Brezilya Otomobil Üreticileri Derneği (Anfavea)'ne göre, Mayıs ayında otomobil üretimi Nisan ayına göre %5,9 oranında düşerek 214.700 adet araca geriledi.

Bununla birlikte; yurtiçi satışlar ise %8,1 artarak 225.700 araca, ihracat ise %11,3 artarak 51.500 adet araca yükselmiştir.

Brezilya 2025 Yılı Mayıs Ayında Dış Ticaret Fazlası %12 Düşüş Gösterdi

Brezilya Mayıs ayında 30,2 milyar ABD doları ihracat ve 22,9 milyar ABD doları ithalat ile 7,2 milyar ABD doları tutarında dış ticaret fazlası kaydetmiştir.

İhracat geçen yılın Mayıs ayına kıyasla günlük ortalamada %0,1 düşerken ithalat %4,7 arttı. Mayıs ayı dış ticaret fazlası ise geçen yılın aynı ayına kıyasla %12,8 oranında düşüş kaydetmiştir. Bunun nedeninin kısmen Brezilya'da kuş gribi salgınının doğrulanmasıyla kümes hayvanı ihracatında yaşanan %12,9'luk düşüş olabileceği ifade edilmiştir.

Brezilya Tarım Bakanlığı Kuş Gribinin Sona Erdiğini Duyurdu

Brezilya Tarım Bakanlığı 18 Haziran'da Brezilya'daki kuş gribi salgınının sona erdiğini duyurdu. Ancak bu bildiri Dünya Hayvan Sağlığı Örgütü tarafından henüz onaylanmadı.

Somali Ulusal Borsasını Kuruyor

Finansal reform ve ekonomik katılıma olan bağlılığını, kararlılığını vurgulayan sembolik bir hareketle Somali, modern tarihinde ilk kez ulusal borsasını açıyor. Onlarca yıllık çatışma ve ekonomik izolasyonun üstesinden gelmeye çalışan bir ülke için, 19 Haziran 2025'te Mogadişu'da Somali Ulusal Menkul Kıymetler Borsası'nın (NSES) açılması bir dönüm noktasıdır.

NSES, 2015'ten beri gayri resmi olarak faaliyet gösteren eski Somali Borsası'nın (SSE) aksine yeni bir dönemi başlatıyor. Somali'nin ilk resmi, tam olarak düzenlenmiş borsası olan NSES'in, uluslararası standartları ve en iyi uygulamaları takip etmesi öngörülmektedir. Maliye Bakanlığı ve Somali Merkez Bankası tarafından desteklenen ve özel olarak işletilen girişim, güvenilir, şeffaf ve verimli bir finansal pazar yeri kurmayı amaçlamaktadır.

Hisse senedi listelemeleri ve sukuk (İslami tahviller) kombinasyonunu sunacak olan borsanın 2026'nın başlarında başlaması planlanmaktadır. Başlangıçta bankacılık, enerji, gayrimenkul ve telekomünikasyon gibi öncelikli sektörler odaklanacaktır. Ayrıca İslami tahviller aracılığıyla hükümete sermaye toplamada yardımcı olmaya çalışacaktır.

Somali işletmelerinin finansmana erişmesine yardımcı olmanın yanı sıra, bu finansal yapının vatandaşlara (özellikle Somali diasporasının üyelerine) yatırım için güvenli ve modern yollar sağlaması beklenmektedir. Borsanın CEO'su Yasin Ibar;

"Ulusal Borsa sadece bir pazardan daha fazlası. Somali işletmelerini küresel sermayeye bağlama şansı olacaktır"

Kırılgan bir ekonomide bir borsa başlatmak kendi zorluklarını da beraberinde getirmektedir. Zira, Somali hala düzenleyici işlemlerle finansal kuruluşları, kamu güvenini kademeli olarak yeniden inşa etmeye çalışmaktadır. Bu nedenle borsa, yasal ve uyumluluk çerçevesi geliştirmek için hükümet kurumlarıyla koordineli hareket edecektir. Piyasanın hesap verebilirlik, şeffaflık ve güvenilirlikle işlemlerini sağlamak için Merkez Bankası teknik destek sözü vermektedir.

Katılımı genişletmek için NSES, özellikle ABD, İngiltere, Norveç, Kenya ve Türkiye'deki Somali diasporasının destekleriyle farkındalığı ve katılımı artırmayı amaçlayan finansal okuryazarlık kampanyalarına öncülük edecektir.

Bir diğer önemli dönüm noktası da Somali'nin yakın zamanda Doğu Afrika Menkul Kıymetler Borsaları Birliği'ne (EASEA) kabul edilmesidir. Bu gelişme, NSES'i Kenya, Uganda, Ruanda ve Tanzanya'daki yerleşik borsalarla bağlantılandırarak sınır ötesi listelemelere, bilgi paylaşımına ve nihayetinde yabancı portföy yatırımlarına kapı açmaktadır.

Sonuç olarak Somali yalnızca yerel yatırım iklimini iyileştirmekle kalmıyor, aynı zamanda bölgesel varlığını da genişletmeye çalışmaktadır. Bu hareket, uluslararası yatırımcılara güven vermenin ötesinde, ülkenin Doğu Afrika finansal ekosistemine tam olarak entegre olma yönündeki büyüyen siyasi iradesini de göstermektedir.

Şeffaflık ve güvenle yönetilirse, NSES Somali'nin ekonomik dönüşümünün temel taşı olarak ortaya çıkabilecektir.

Irak Musul Barajı Gümrük Kontrol Noktası Vergi Kontrolüne Başlanılması

Bilindiği üzere 12.05.2025 tarihinden itibaren İbrahim Halil Gümrüğünden giriş yapan TIR'lar Irak Merkezi Hükümetine bağlı vilayetlere gitmesi durumunda mühür tatbik edilerek Musul Barajı Kontrol Noktasına sevk edilmeye başlanılmıştı.

Öte yandan bu zamana kadar Musul Barajı Kontrol Noktasında;

- İbrahim Halil Gümrüğünden giriş yapan bir TIR muhteviyatı eşyanın süresi içerisinde Musul Barajı Kontrol noktasından aynı manifesto ile giriş yapıp yapmadığı,

-İthali yasak eşya olup olmadığı,

-Koruma ürünleri kapsamında ürün olup olmadığı,

- Kısıtlamaya tabi ürün olup olmadığı,

Hususlarının kontrolü yapılmaktaydı. IKBY ve IMH arasındaki tarife farkından kaynaklanan normal gümrük vergi farkına bakılmamaktaydı.

Diğer yandan, sahadan Musul Barajı Kontrol Noktasından vergi alınmaya başlandığı yönünde çok fazla bildirimler gelmesi üzerine Kuzey Bölge Gümrük Müdürlüğü ile temasa geçilmiş ve Müdürlükten alınan bilgede; Musul Barajı Kontrol Noktasında ASYCUDA sisteminde kayıtlı vergi oranları ve referans kıymetlerin kontrolüne başlanıldığı, fark vergi oluşması durumunda Musul girişinde yer alan Kuzey Bölge Gümrük Müdürlüğünde tahsilatının yapıldığı bilgisi paylaşılmıştır.

Güney Kore Temmuz Ayı için İş Dünyasındaki Karamsarlık ve İmalat Sektöründeki Durgunluk Sürüyor

Güney Kore’de iş dünyası, basında yer alan haberlere göre Temmuz ayı için karamsar bir tablo çizmeye devam ediyor. Kore Sanayi Federasyonu’nun (FKI) en büyük 600 şirketle yaptığı ankete göre, Temmuz ayı İş Dünyası Güven Endeksi (BSI) 94,6 olarak belirlendi. Bu, Nisan 2022’den bu yana üst üste 40 aydır endeksin 100’ün altında kaldığını gösteriyor. Endeksin 100’ün altına düşmesi, karamsar şirketlerin iyimserlerden fazla olduğunu ifade ediyor.

İmalat sektöründe güven endeksi 86,1 ile belirgin şekilde düşük seyrederken, hizmet sektöründe bu oran 103,4’e çıkarak yedi aylık düşüşün ardından ilk kez toparlanma sinyali verdi. İmalat sektörü 16 aydır negatif bölgede yer alıyor ve bu alanda yalnızca gıda, içecek ve tütün ürünleri sektörü olumlu beklenti bildirdi. Hizmet sektöründe ise konaklama, yeme-içme, lojistik ve perakende gibi alanlarda iyileşme dikkat çekti.

FKI yetkilileri, hizmet sektöründeki toparlanmanın yaz dönemi seyahat talebi ve beklenen mali teşviklerle bağlantılı olduğunu belirtti. Ancak imalat sanayisinde toparlanma için ihracat rekabetinin güçlendirilmesi ve ticaret gerilimlerine karşı önleyici adımların atılmasının gerekli olduğuna dikkat çekti.

Detaylı bilgi için: <https://koreajoongangdaily.joins.com/news/2025-06-25/business/economy/Business-sentiment-for-July-pessimistic-over-prolonged-manufacturing-slump-poll-finds/2338127>

Ekvator'da Kamu Maliyesini Güçlendirmeye Yönelik Yeni Ekonomik Düzenlemeler

Ekvator Hükümeti, 2025 yılının ikinci yarısında bütçe açığını azaltmak ve kamu maliyesini güçlendirmek amacıyla bir dizi ekonomik düzenlemeyi 02/06/2025 tarihinde kamuoyuyla paylaşmıştır. Yürürlüğe giren bu tedbirlerin yıllık yaklaşık 498 milyon ABD Doları tutarında kamu geliri oluşturması beklenmekte olup, yılın ikinci yarısında bu miktarın yaklaşık 264 milyon ABD Dolarının bütçeye yansması öngörülmektedir.

Alınan başlıca önlemler aşağıdaki gibidir:

Ton Balığı Filolarına Yönelik Dizel Sübvansiyonunun Kaldırılması:

Büyük ölçekli ton balığı avcılığı yapan filolara yönelik dizel sübvansiyonu kaldırılmıştır. Bu uygulama, yalnızca büyük ticari filoları kapsamakta, küçük ölçekli balıkçıları kapsam dışında bırakmaktadır. 4 Haziran 2025 itibarıyla yürürlüğe giren bu düzenleme ile, 2024 yılında bu kalemden harcanan 42 milyon ABD Doları tutarında yıllık tasarruf sağlanması beklenmektedir. Ayrıca, ton balığı filosunun yenilenmesine katkı sağlamak üzere Banco del Pacífico aracılığıyla 42 milyon ABD Doları tutarında bir kredi hattı devreye alınacaktır.

Elektrik Tarifelerinde Artış:

Yüksek gerilim (AV1) ve orta gerilim (MV) segmentinde faaliyet gösteren ticari tüketicilere yönelik elektrik tarifelerinde artışa gidilmiştir. AV1 grubundaki kullanıcılar için kWh başına fiyat 7,91 sentten 10,22 sente; MV grubundaki kullanıcılar için ise 9,27 sentten 11,64 sente yükseltilmiştir. Konut kullanıcıları ile kamu hizmeti sağlayan bazı kuruluşlar bu artıştan muaf tutulmuştur. Devlet, bu artıştan AV1 grubundan 78 milyon dolar, MV grubundan ise 178 milyon dolar olmak üzere toplamda 256 milyon dolar gelir beklemektedir. Ekvator Enerji Odası verilerine göre, ülkede elektrik üretim maliyeti ortalama 3,4 cent/kWh olup, dağıtım ve

pazarlama maliyetleri eklendiğinde bu rakam yaklaşık 10 cent/kWh'ye ulaşmaktadır. Ancak altyapı yatırımlarının da dikkate alınması halinde, sürdürülebilir bir enerji sistemi için tarifelerin 14 cent/kWh düzeyinde olması gerektiği belirtilmektedir.

Madencilik Faaliyetlerine İlişkin Yeni Bir Ücretin Uygulamaya Konması:

Madencilik sektörüne yönelik olarak, 31 Mayıs 2025 tarihinde Madencilik Düzenleme ve Kontrol Kurumu (ARCOM) tarafından onaylanan yeni bir denetim ücreti (tasa minera) uygulamaya koyulmuştur. Küçük, orta ve büyük ölçekli madencilik faaliyetlerini kapsayan bu ücret; projenin aşaması, ruhsat türü, işlenen mineral türü ve tahsis edilen hektar sayısına göre değişmektedir. Zanaatkar madencilik bu uygulamanın dışında tutulmuştur. Bakanlık, bu düzenlemenin kamu bütçesine yıllık 200 milyon ABD doları üzerinde gelir sağlayacağını öngörmektedir. Elde edilecek gelirlerin özellikle çevresel ve teknik denetimlerin artırılması ve kaçak madencilikle mücadelede kullanılması planlanmaktadır.

Yunanistan 780 milyon Avroluk 4 Yeni Stratejik Yatırım Projesini Onayladı

Yunanistan'da stratejik yatırımlar için Bakanlıklar Arası Komite, 2 Haziran 2025 Pazartesi günü enerji, ağlar, inovasyon ve turizm sektörlerinde toplam bütçesi 780 milyon avro olan dört yeni projeyi onaylamıştır.

Bu projeler, Viotia-Kamari'deki Titan tesisinde 583,79 milyon avro değerinde bir karbon(CO2) yakalama ünitesinin inşasını, United Fiber tarafından toplam maliyeti 93,4 milyon avro olan bir fiberoptik geniş bant ağının konuşlandırılmasını, Intracom Telecom'un 42,9 milyon avro bütçeli HERMES projesini ve Yunanistan'ın batısındaki Preveze Belediyesi tarafından 236 yataklı, çok siteli bir turizm kompleksi için 60 milyon avroluk kamu stratejik yatırımını içermektedir.

Yunanistan'da İşsizlik 17 Yılın En Düşük Seviyesine Geriledi

Yunan İstatistik Kurumu (ELSTAT) verilerine göre, nisan ayında Yunanistan'ın işsizlik oranı mevsimsel düzeltmelerle %8,3'e düştü. Bu, son 17 yılın en düşük seviyesi olup, nisan 2024'teki %10,8'den ve mart 2025'teki (revize edilmiş) %8,9'dan belirgin bir düşüş anlamına geliyor.

Ancak, istihdam edilen kişi sayısı (4.313.817) hala 2009 krizi öncesi seviyelerin (4.543.000) altında. Uzmanlar, işsizliğin azalmasının ekonomideki iyileşmeyi gösterdiğini, ancak yaratılan işlerin kalitesi ve istikrarının hâlâ sorun olduğunu belirtiyor.

Kadınlarda işsizlik %10,8'e (önceki yıl %13,6), gençlerde (15-24 yaş) %20,4'e düşerken, Çalışma Bakanı Niki Kerameus, Yunanistan'ın İsveç, Finlandiya ve İspanya gibi ülkelere daha düşük işsizliğe sahip olduğunu vurguladı.

Yunan Ekonomisi İlk Çeyrekte %2,2 Büyürken Yatırımlar %3,2 Azaldı

Yunanistan İstatistik Kurumu (ELSTAT) tarafından 30 Mayıs 2025 Cuma günü açıklanan geçici verilere göre, Yunan ekonomisi ilk çeyrekte %2,2 büyümüştür. Aynı dönemde yatırımlar %3,2 azalarak, bütçede yıl boyunca hedeflenen %8,4'lük artışın uygulanabilirliği konusunda soru işaretleri yaratmıştır. Buna rağmen, %2,2'lik büyüme oranı, Eurostat'ın en son açıkladığı Avro bölgesinin %1,5 ve AB'nin %1,6'lık büyüme oranlarından belirgin şekilde daha yüksektir. Ancak, çeyrek bazında Yunanistan'ın GSYİH'si %0,04 artışla neredeyse sabit kalırken, Avro bölgesinde bu oran %0,6 artmıştır.

Ülkenin en büyük bankası National Bank of Greece(NBG), bu yılki büyüme oranı tahminini %2,4'ten %2'ye revize ederken, Hükümet ve Merkez Bankası %2,3'lük büyüme öngörmektedir.

ELSTAT verilerine göre yıllık bazda, tüketim yine büyümenin ana itici gücü olmuştur; toplam tüketici harcamaları 2024'ün ilk çeyreğine göre %1,9 artarken, hanehalkı harcamaları %1,6, genel hükümet harcamaları ise %0,7 artış göstermiştir.

Yatırımlardaki düşüşe yorum getiren Eurobank başekonomisti Tassos Anastasatos, GSYİH'nın ilk çeyrek performansına dair notunda yatırımların, Kurtarma ve Dayanıklılık Fonu projelerinin yürütülmesinden katkı aldığı düşünüldüğünde, bu durumun özel yatırımların zayıf bir gelişim gösterdiğine işaret ettiğini ifade etmektedir. Önceki çeyreğe kıyasla düşüşün ağırlıklı olarak konut (-%18,7), mekanik ekipman - silah sistemleri (-%8,1) ve diğer inşaat (%8,5) kaynaklı olduğu, sadece ulaşım ekipmanlarının (%6,8) artış gösterdiği anlaşılmaktadır.

Yunanistan'da Mayıs Ayı Enflasyon Oranı %2,5'a Yükseldi

Yunanistan İstatistik Kurumu (ELSTAT)'nın açıkladığı verilere göre, Yunanistan'da enflasyon oranı Mayıs ayında hızlı bir artışla Nisan ayındaki %2'den %2,5'e yükselmiştir. Geçen yılın aynı ayında ise, enflasyon oranı %2,4 olarak gerçekleşmiştir.

ELSTAT verilerine göre, Mayıs ayında gıda, hizmetler ve enerji fiyatlarında önemli artış kaydedilmiştir. Buna göre, öne çıkan fiyat artışları; meyvede %13,2, kahve-kakao-çayda %12,3, ev kiralarda %10,9, elektrikte %18, doğal gazda %11,1, giyimde %6,6, tatil paketlerinde %8,5, sağlık sigortası primlerinde %7, restoran-kafelerde %6,8 ve otel konaklamada %5,5 oranlarında olmuştur. Öte yandan zeytinyağı fiyatlarındaki düşüş %34,4 ile devam etmiştir.

Yunanistan Piyasalarında "IRIS" ile Anlık Para Transferleri Hızla Yaygınlaşıyor

Yunanistan'da anlık ödemeler (gerçek zamanlı para transferleri) 2023 yılına kıyasla %92,1 artarak 70,6 milyon Avro'ya ulaşmıştır. Bunların 57,3 milyonu (Türkiye'deki muadili FAST olan) IRIS ödeme sistemi üzerinden yapılmıştır. Bu yöntem, rakiplerine kıyasla günde 500 Avroya kadar ücretsiz bireysel para transferi sunmasıyla anlık ödemelerde lider konumunu pekiştirmiştir.

Avrupa'daki yeni düzenlemelerle anlık ödemeler için zorunlu ortak bir çerçeve oluşturulması ve anlık işlem ücretlerinin standart transferlerle eşitlenmesi, önümüzdeki yıllarda bu alanda patlama beklenmesine neden olmaktadır. Yunanistan'da ise hükümetin günde 5.000 Avro'ya kadar gönderilen ve alınan havaleler için komisyonu 0,50 €'ya düşürmesi, anlık ödemelerin daha da yaygınlaşmasını teşvik etmektedir.

Bankalararası işlemler için Ulusal Otomatik Takas Merkezi (DIAS) yönetiminin paydaşlar toplantısında sunduğu verilere göre, bireyler arası (P2P) IRIS işlemleri 49,3 milyona ulaşarak %142,4 artış göstermiş ve Yunanistan'daki kayıtlı kullanıcı sayısı 3,8 milyona ulaşmıştır. Serbest çalışanlara ödeme yapmayı sağlayan IRIS P2B'de ise 565 bin profesyonel kayıtlıyken işlem sayısı 736.000'i (%844 artış) aşmıştır.

8 bin e-ticaret sitesinin entegre olduğu IRIS Commerce'in işlem hacmi 7,3 milyona ulaşarak ikiye katlanmıştır. DIAS yönetimi, 2025 sonuna kadar kart ödemelerinin yanında anlık ödemelerin de yasal zorunluluk haline gelmesiyle bu alanda patlama beklemektedir.

DIAS CEO'su Stavroula Kamburidu, konuya ilişkin olarak "IRIS, Yunanistan'ın en hızlı büyüyen elektronik ödeme ürünüdür ve vatandaşlar ile işletmeler için güvenli, kullanıcı dostu bir deneyim sunarak Avrupa standartlarına uyumlu bir altyapı sağlamaktadır" açıklamasını yapmıştır.

DIAS'ın belirttiğine göre Yunanistan, anlık ödemelerin toplam havale içindeki payının %24,2 ile Avro Bölgesi ortalamasının (%20,9) üzerinde olmasıyla dikkat çekmektedir.

Yunanistan'a Yabancı Yatırımlarda Artış Yaşanıyor

2024 yılında Yunanistan son beş yılın en iyi ikinci doğrudan yabancı yatırım (DYY) performansını sergiledi. Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) tarafından Cuma günü yayınlanan yıllık rapora göre, 2024'te Yunanistan'a gelen DYY 7.3 milyar dolara ulaşarak 2023'e kıyasla %41.5 artış gösterdi. En yüksek performans ise 8.45 milyar dolarla 2022'de kaydedilmişti.

Bu artışın başlıca nedenleri arasında Masdar'ın Terna Energy'e yaptığı büyük yatırım ve TAIPED tarafından sunulan Atina Uluslararası Havaalanı hisselerinin AviAlliance tarafından satın alınması yer almaktadır.

DYY, gayrimenkul sektöründe de belirleyici bir rol oynamıştır. Altın Vize programı için asgari yatırım eşiklerinin yükseltilmesi, yeni düzenleme yürürlüğe girmeden önce yabancıların Yunanistan'da gayrimenkul yatırımlarını tetiklemiştir.

2024'teki toplam 7.3 milyar dolarlık DYY'nin 1.49 milyar doları, %47.3 artış ile yabancı sermayenin dahil olduğu Yunan işletmelerinin satın alma ve birleşmelerinden oluşmuştur. Önceki yıllardan farklı olarak, 2024'te "greenfield" yatırımları (yeni işletmelerin kurulması veya genişletilmesi) 3.41 milyar dolarla (%165.1 oranıyla) rekor artış göstermiştir.

Buna karşılık, Yunan yatırımlarının yurtdışındaki hacmi 2024'te %42 düşüşle 4.51 milyar dolardan 2.62 milyar dolara gerilemiştir. Yunanistan'daki FDI stoku ise 2024'te 68.24 milyar dolara ulaşarak %4 artmıştır.

Bu olumlu eğilim 2025'te de sürmektedir. Yunanistan Merkez Bankası verilerine göre, 2025'in ilk çeyreğinde DYY akışı (hisse ve gayrimenkul yatırımlarıyla) yıllık bazda artarak 1.2 milyar Avro oldu. DYY'nin en çok çekildiği sektörler imalat, inşaat ve gayrimenkul olmuştur.

Danimarka, AB Dönem Başkanlığı Önceliklerini Açıkladı

Danimarka 2025 AB Dönem Başkanlığı Programı Özetini açıkladı. 1 Temmuz – 31 Aralık 2025 tarihleri arasındaki Dönem başkanlığı programı “Değişen Dünyada Güçlü Bir Avrupa” vizyonu ile iki ana öncelik üzerine kuruluyor; Güvenli bir Avrupa ve Rekabetçi, Yeşil bir Avrupa inşası. NATO ile uyumlu ancak bağımsız savunma yeteneklerinin geliştirilmesi, göç politikalarının sıkılaştırılması güvenlik başlığını oluşturuyor. Ekonomik alanda ise yeşil dönüşümün ileri sürülmesi, enerji altyapısının güçlendirilmesi, dijital ve endüstriyel rekabetin artırılması ile Tek Pazar’ın derinleştirilmesi hedefleniyor. Genişleme, demokratik dayanıklılık, sağlık güvenliği ve yeni AB bütçesi hazırlıkları da Danimarka’nın dönem başkanlığı yol haritasında öne çıkan yatay temalar arasında yer alıyor.

Danimarka’dan AB Ulaştırma Politikasına Yeşil ve Rekabetçi Yönelim

Danimarka, 1 Temmuz – 31 Aralık 2025 tarihleri arasında Avrupa Birliği Konseyi Dönem Başkanlığı görevini üstlenirken, ulaştırma alanındaki programı yeşil dönüşüm, rekabetçilik ve düzenlemelerin sadeleştirilmesine güçlü bir vurgu yapıyor. Danimarka’nın öncelikleri arasında, araç başına daha fazla yük taşımayı mümkün kılacak Ağırlıklar ve Boyutlar Direktifi üzerinde uzlaşa sağlanması yer alıyor. Ayrıca demiryolu altyapı kapasitesine ilişkin

düzenlemelerin tamamlanması, 2027 sonrası AB Çok Yıllı Mali Çerçevesi kapsamında ulaştırma alanında yeni müzakerelerin başlatılması, Ukrayna ve Moldova ile ulaştırma iş birliğinin derinleştirilmesi hedefleniyor. Danimarka, havayolu yolcu hakları düzenlemesini de devralarak, yolcu haklarının korunması ile havayolu şirketlerinin rekabet gücü arasında denge kurulmasına yönelik müzakereleri sürdürecektir. Ayrıca, ulaşım kaynaklı sera gazı emisyonlarının hesaplanması, araç muayene kuralları ve tüm ulaşım modlarında yolcu haklarının uygulanması konularında Avrupa Parlamentosu ile müzakereler başlatılacak. Dönem başkanlığının temel amaçlarından biri de, işletmeler üzerindeki idari yükleri azaltmak ve yeni düzenlemeler yapılırken oluşan maliyetlerin daha şeffaf hale getirilmesini sağlamak olacak. Ayrıca, 2025 sonbaharında düzenlenecek ICAO (Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü) Genel Kurulu öncesinde, AB'nin ortak pozisyonunun oluşturulmasında Danimarka aktif rol oynayacak.

Panama Kapatılan Bakır Madeninde Kalan Maden Konsantrelerinin İhracat İzni Hakkında

Panama hükümeti ile Kanadalı First Quantum Minerals'in alt şirketi Minera Panama arasında 2023 yılı Ekim ayında imzalanan maden imtiyaz sözleşmesini ele alan 406 sayılı yasanın onaylanması akabinde ülkede yaşanan protestolar, yol kapatma eylemleri ve grevlerin yer yer şiddet eylemlerine dönüşmesi sonucunda, Ulusal Meclis tarafından 3 Kasım 2023 tarihinde 407 sayılı yasanın yürürlüğe girmesi ile Panama'da ulusal topraklarda metalik madenlerin aranması çıkarılması eylemleri süresiz bir şekilde yasaklanmış ve moratoryum ilan edilmişti.

Bu kapsamda, Colón eyaletine bağlı Donoso bölgesinde yer alan Cobre Panamá maden ocağının kapatılmasının ardından "Koruma ve Güvenli Yönetim Kapatma Planı", 2 Haziran 2025 tarihinde onaylanmıştır. Söz konusu plan, faaliyetleri askıya alınan madende altyapının korunması ve çevresel risklerin önlenmesi amacıyla teknik ve operasyonel önlemlerin uygulanmasını kapsamakta olup, herhangi bir üretim veya madencilik faaliyeti içermemektedir. Bahse konu plan ile şirketin maden sahasında halihazırda depolanmış olan 121.000 kuru metrik ton bakır konsantresinin ihracatına izin verilmekte olup, güvenli yönetim

planı bu gelirler ile finanse edilecektir. Mezkur bakır konsantrelerin tahmini piyasa değeri yaklaşık 200 Milyon Amerikan dolarıdır.

Mezkur planın uygulanması, başta Ticaret ve Sanayi Bakanlığı olmak üzere Çevre Bakanlığı, Güvenlik Bakanlığı, Enerji Bakanlığı, Başsavcılık, Sosyal Kalkınma Bakanlığı ve Çalışma ve İşgücü Bakanlığı dahil olmak üzere ilgili kurumların denetimi altında gerçekleştirilecektir.

Panama Gri Çimento Vergi Oranı Süresi 2026 Yılına Kadar Uzatıldı

Mart 2020 tarihli ve 10 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Panama'ya ithal edilen gri çimentonun vergi oranının %30 olarak uygulanması kabul edilmiş olup, ardından bu Karar sırasıyla 2022 ve 2024 yıllarına kadar uzatılmıştır.

Bu defa, Panama Hükümetinin ulusal acil durumlar ve ekonomik durgunluk dönemlerinde piyasa düzenini garanti altına alma yönündeki taahhüdü kapsamında, Bakanlar Kurulu'nun 17 Haziran 2025 tarihli 27 Sayılı Kararı ile yerel sanayiye yönelik koruyucu bir tedbir olarak, öğütülmemiş çimento veya klinker hidrolik çimento ithalatına %30 oranında gümrük vergisi uygulanmasının iki yıl daha uzatılması onaylanmıştır. Yapılan açıklamada mezkur kararın yaklaşık 4.385 kişiye istihdam ve sosyal haklar yoluyla doğrudan etki ettiği belirtilmiştir. Bu çerçevede, güncel durumda 2026 yıl sonuna kadar 252329 GTİP koduna %30, 252330 GTİP Koduna %10 ve 252390 GTİP Koduna %30 gümrük vergisi uygulanacak olup, 252310 ve 252321 GTİP Kodlarına %0 gümrük vergisi uygulaması devam etmektedir.

Belçika'da Anvers Limanında Yaşanan Tıkanıklık Sorun Yaratıyor

Belçika'da Flaman bölgesinin ekonomik motoru olarak da bilinen Anvers Limanı, son dönemde benzeri görülmemiş bir yoğunluk ve tıkanıklık problemiyle karşı karşıya kalmıştır. Uluslararası taşımacılık ve danışmanlık faaliyeti gösteren şirketi Drewry'nin verilerine göre, limanda gemilerin ortalama bekleme süresi son bir buçuk ayda %37 oranında artarak 32 saatten 44 saate yükselmiştir. Bu durum yalnızca Anvers ile sınırlı kalmayıp Hamburg ve Bremerhaven gibi diğer büyük Avrupa Limanlarını da etkilemektedir.

Liman yetkilileri, bu yoğunluğun temel nedenleri arasında Kızıldeniz'deki güvenlik sorunları nedeniyle gemilerin Süveyş Kanalı yerine Ümit Burnu rotasını tercih etmesi, Panama Kanalı'ndaki kuraklık nedeniyle azalan geçiş kapasitesi ve Ren Nehri'ndeki düşük su seviyelerinin hinterland erişimini zorlaştırmasını göstermektedir. Ayrıca, ABD'nin Çin ürünlerine yönelik gümrük tarifeleri konusundaki belirsizlikler de ticaret akışlarında istikrarsızlığa yol açtığı ifade edilmektedir. Anvers Limanı CEO'su Jacques Vandermeiren, durumu "kaos" olarak nitelendirerek, bu ölçekte bir aksamanın en son COVID-19 pandemisi sırasında yaşandığını ifade etmiştir.

Tıkanıklık nedeniyle liman sahasında konteyner birikimleri artarken, terminallerin kapasitesi aşmış durumda. Ortalama konteyner kalış süresi beş günden sekiz güne çıkarken, gemi programlarında ciddi gecikmeler yaşanmaktadır. İç su yollarındaki taşımacılık da bu tempoya ayak uydurmakta zorlanmaktadır. Bunun sonucunda liman operatörleri, kara lojistiği şirketleri ve ihracatçılar ciddi ekonomik kayıplarla karşı karşıya kalmıştır.

Kanada Hükümeti Büyük Ölçekli Altyapı Projelerini Hızlandırmayı Hedefliyor

2 Haziran 2025 tarihinde Kanada Başbakanı Mark Carney, Saskatchewan eyaletinin Saskatoon kentinde eyalet başkanlarıyla bir araya geldi. Bu toplantı, Carney'in Nisan ayında federal seçimleri kazanmasının ardından eyalet başkanlarıyla gerçekleştirdiği ilk zirve oldu.

Başbakan Carney, Kanada'yı G7'nin en güçlü ekonomisi ve enerji alanında küresel bir güç haline getirmek için büyük altyapı projelerini hızlandırmayı hedeflediklerini açıkladı. Ayrıca eyaletler arası ticaret engellerinin kaldırılması ve ülkenin dışa bağımlılığının azaltılmasının da öncelikler arasında olduğunu vurguladı.

Toplantıya ilişkin resmi açıklamaya aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.pm.gc.ca/en/news/statements/2025/06/02/first-ministers-statement-building-strong-canadian-economy-and-advancing-major-projects>

Toplantı sonrasında Ontario Eyalet Başkanı Doug Ford, “Son 10 yılın en verimli toplantısıydı” değerlendirmesinde bulundu. Eski Başbakan Justin Trudeau’ya sert eleştiriler yöneltmiş olan Alberta Eyalet Başkanı Danielle Smith ise Carney’in gündeminin umut verici olduğunu belirtti.

Carney, Kanada genelindeki büyük ölçekli projelerin onay süreçlerinin, mevcut durumda 10 yıla kadar sürebildiğini belirterek, bu sürecin iki yıl içinde tamamlanmasını öngören bir yasa teklifi üzerinde çalıştıklarını belirtti. Hızlandırılması hedeflenen projeler arasında otoyollar, demiryolları, limanlar, havalimanları, boru hatları, nükleer enerji projeleri, temiz enerji yatırımları ve elektrik iletim hatları yer almaktadır.

Projelerin seçiminde dikkate alınacak başlıca kriterler:

Kanada ekonomisine önemli katkı sağlaması

Başarıyla tamamlanma olasılığının yüksek olması

Çevresel açıdan sürdürülebilir olması

Yerli topluluklar için öncelikli görülmesi

Ancak, özellikle petrol ve doğalgaz boru hatları gibi tartışmalı projeler konusunda eyaletler arasında uzlaşma sağlanıp sağlanamayacağı belirsizliğini korumaktadır. Bu tür projelere yerli topluluklar ve çevreci gruplar tarafından ciddi itirazlar yöneltilmektedir.

Hangi projelerin önceliklendirileceği konusunda bir açıklama yapılmamış olmakla birlikte Carney, “karbonsuzlaştırılmış” petrol ve gaz boru hatlarının Hükümetin değerlendireceği projeler arasında yer aldığını belirtmiştir.

Alberta Eyaleti ve Enerji İhracatı

Petrol ve doğalgaz kaynaklarının Asya ve Avrupa pazarlarına ulaştırılması, Kanada’nın ihracatın çeşitlendirilmesi hedefinde kritik önemdedir. Mevcut durumda bu kaynaklar büyük ölçüde Alberta’dan ABD’ye ihraç edilmektedir.

Bu kapsamda, Alberta’dan British Columbia eyaletinin Kitimat şehrindeki LNG Canada terminaline uzanan Coastal GasLink doğal gaz boru hattı tamamlanmıştır. LNG Canada’nın, 2025 yılı içinde başta Asya olmak üzere uluslararası pazarlara ihracata başlaması planlanmaktadır.

Ayrıca, Alberta’dan British Columbia eyaletinin Burnaby şehrine petrol taşıyan Trans Mountain boru hattının kapasitesi 2024 yılında üç katına çıkarılmış olup bu sayede Asya ülkelerine bir miktar petrol ihraç edilebilmektedir.

Bunun dışında Alberta Eyaleti, petrol ve doğalgaz kaynaklarının Asya pazarına ulaştırılması amacıyla British Columbia’nın kuzey kıyısına uzanacak bir petrol boru hattı ve Avrupa pazarına erişim için ise ülkenin doğu kıyısına veya Hudson Bay Körfezine açılacak boru hatlarının inşa edilmesini talep etmektedir. Ancak, British Columbia ve Quebec eyaletleri bu tür projelere sıcak yaklaşmamakta, çevresel ve siyasi kaygılar öne sürülmektedir. Ayrıca, söz konusu güzergahlar için halihazırda kamuoyuna açıklanmış somut bir proje bulunmamaktadır.

Alberta Başbakanı Danielle Smith, federal hükümetten, British Columbia eyaletinin kuzey kıyısına uzanacak bir petrol boru hattı projesine destek verilmesini, ayrıca çevrenin korunması ve emisyonların azaltılmasına yönelik mevcut düzenlemelerin kaldırılmasını veya gevşetilmesini talep etmektedir.

Ontario Eyaletindeki Ring of Fire Maden Sahası

Ontario sınırları içindeki Ring of Fire madencilik bölgesi, kromit, bakır, çinko, altın ve lityum gibi kritik maden rezervleriyle Kanada'nın stratejik kaynak alanlarından biridir. Bölgenin ulaşım ve altyapıya kavuşturulması, Ontario Başbakanı Doug Ford tarafından güçlü şekilde desteklenmektedir.

Ontario Hükümeti ayrıca, madencilik yatırımlarının önünü açmak amacıyla "Özel Ekonomik Bölgeler" ilan edilmesini öngören Bill 5 adlı yasa tasarısını gündeme almıştır. Ancak bu tasarı yerli halklara danışılmadığı ve çevre koruma yasalarını zayıflattığı gerekçeleriyle eleştirilmektedir.

Kanada'nın İhracatı Nisan ayında 10.8 Azaldı

Kanada'nın 2025 yılı Nisan ayı ihracatı %10,8 azalarak 60,4 milyar Kanada dolarına, ithalatı ise %3,5 azalarak 67,6 milyar Kanada dolarına geriledi. Bu durum, Mart ayında 2,3 milyar dolar olan ticaret açığının Nisan'da 7,1 milyar dolara yükselmesine neden oldu. Nisan ayı dış ticaret açığı, şimdiye kadarki en yüksek dış ticaret açığı olarak kayda geçti.

ABD'nin motorlu taşıtlar, çelik ve alüminyum ürünlerinde uyguladığı tarifeler Kanada'nın ihracatındaki düşüşte etkili oldu. Kanada'nın ABD'ye olan ihracatı %15,7 oranında gerilerken ABD dışındaki ülkelere yapılan ihracat ise %2,9 artış gösterdi.

İhracat düşüşündeki bir diğer faktör petrol fiyatlarının gerilemesi oldu. Kanada'nın enerji ürünleri ihracatı %7,9 oranında azaldı.

İthalat tarafında ise, Kanada'nın ABD'den ithalatı %10,8 gerilerken, diğer ülkelere ithalatı %8,3 oranında artış gösterdi.

Kanada Dijital Hizmet Vergisini İptal Etti

Kanada, dijital hizmet vergisini (DST), ilk ödemenin yapılmasına bir gün kala, pazar günü iptal etme kararı aldı. Amazon, Meta, Google, Uber ve Airbnb gibi teknoloji devleri, pazartesi günü ödemeleri beklenen yaklaşık 2 milyar dolarlık dijital hizmet vergisinden muaf tutulmuş oldu.

ABD Başkanı Donald Trump, 27 Haziran Cuma günü yaptığı açıklamada, Kanada ile ticaret görüşmelerini askıya aldığını ve Kanada'nın dijital hizmet vergisine misilleme olarak yakında tüm ürünlere genel bir tarife uygulayacağını duyurmuştu. Pazar günü Başbakan Mark Carney ile Trump arasında gerçekleşen telefon görüşmesinin ardından, Kanada Hükümeti dijital hizmet vergisini iptal etti. Konuya ilişkin Kanada Maliye Bakanlığının açıklamasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://www.canada.ca/en/department-finance/news/2025/06/canada-rescinds-digital-services-tax-to-advance-broader-trade-negotiations-with-the-united-states.html>

ABD ile Kanada arasında uzun süredir gerilim konusu olan dijital hizmet vergisi ilk olarak 2020 yılında duyurulmuş, ancak yürürlüğe ancak geçen yıl girebilmişti. Vergi yaklaşık bir yıldır yürürlükteydi ve 30 Haziran'da ilk ödemenin yapılması öngörülüyordu.

DST, yıllık küresel geliri 750 milyon avronun ve Kanada'daki dijital hizmet gelirleri 20 milyon Kanada dolarının üzerinde olan şirketlerin, Kanada'da elde ettikleri gelirler üzerinden %3 oranında vergilendirilmesini öngörüyordu. Söz konusu verginin beş yıl içinde toplam 7,2 milyar Kanada doları gelir sağlaması bekleniyordu.

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) nezdinde, dijital hizmet vergilerinin yerini alacak çok taraflı bir vergi düzenlemesi oluşturulmasına yönelik çalışmalar uzun süredir devam etmektedir. Ancak bu sürecin tıkanması üzerine, Kanada ve bazı Avrupa Birliği ülkeleri kendi ulusal vergilerini uygulamaya koymuştu. Avrupa Birliği'nde birçok ülke dijital hizmet vergilerini uygulamayı sürdürmektedir.

ABD Başkanı Donald Trump'ın üst düzey danışmanlarından biri, Kanada'nın dijital hizmet vergisinden geri adım atmasının ardından Beyaz Saray'ın Kanada ile ticaret müzakerelerine yeniden başlayacağını açıkladı.

Kırgızistan'ın Lojistik Altyapısının Gelişimine İlişkin Bazı Değerlendirmeler

Kırgızistan, Çin sınırındaki ulaşım ve lojistik altyapısını güçlendiriyor, Kafkasya ile bağlantılar kuruyor ve Wildberries lojistik merkezinin inşasını bekliyor - bu olayların lojistik pazarının gelişimini nasıl etkileyeceğine ilişkin bazı değerlendirmeler yerel kaynaklarda yer almıştır.

Kırgız-Kazak Lojistik Kompleksi

Kırgız-Kazak İş Konseyi toplantısında Kazakistan, sınır bölgesinde Alatau taşımacılık ve lojistik kompleksinin inşa edilmesini önerdi. Proje, malların depolanması, tasnifi, paketlenmesi ve dağıtımını için altyapı oluşturulmasının yanı sıra üretim tesislerinin yerleştirilmesini ve ilgili

hizmetlerin sağlanmasını içeriyor. Kompleks, ürünlerin uluslararası pazarlara ulaştırılmasını ve ihracat potansiyelinin geliştirilmesini amaçlayacak.

Bir uzman, "İlginç bir ayrıntı: Karasu ve Ak-Tilek kontrol noktaları bölgesindeki Alatau ulaşım ve lojistik kompleksinin şantiyesinde bir kapsül "tam üç yıl önce - Mayıs 2022'de, Kazakistan Cumhurbaşkanı Sn Kasım-Comart Tokayev'in Kırgızistan ziyareti sırasında atıldı. Son haberlere bakılırsa, bu proje sıfırdan hareket etmedi. Büyük olasılıkla, mesele yatırımcı eksikliğinde olabilir. Daha önce "Alatau" endüstriyel taşımacılık ve lojistik merkezinin serbest ekonomik bölge olarak faaliyet göstereceği bildirilmişti. Ve bu, Orta Asya'da Avrasya merkezinin inşası çerçevesinde gerçekten çığır açıcı bir girişim olabilir" diye belirtti.

Çin ile Gümrük 7/24

Kırgızistan ve Çin Gümrük Hizmetleri Başkanları, Torugart ve Irkeshtam kontrol noktaları için 24 saat çalışma moduna kademeli geçiş konusunda anlaştı. Görüşmeler sırasında prosedürlerin dijitalleştirilmesi, "akıllı gümrük" konsepti çerçevesinde deneyim alışverişi ve sınırda altyapının geliştirilmesi konularına odaklanıldı. Taraflar, kontrol noktalarının iş hacmini arttırmanın yollarını, risk ve ihlallere ilişkin veri alışverişini görüştüler ve ayrıca ticaret bilgilerinin ortak analizi ve bir "yeşil koridor" mekanizmasının geliştirilmesi konusunda anlaştılar. "2025 yılının ilk çeyreğinde Kırgızistan ile Çin arasındaki ticaret hacmi geçen yılın aynı dönemine göre %44,7 artışla 6,05 milyar dolara ulaştı. Kırgızistan'dan yapılan ihracat 2,04 milyar dolara yükseldi ve bu rakam 2024'ün ilk çeyreğindeki rakamların 93 kat üzerinde. Kırgızistan eskiden Çin mallarının alıcısıysa - bir satış pazarı, şimdi ürünlerinin dünyanın en büyük ekonomisine önemli bir tedarikçisi haline geldi. Şimdi tam teşekküllü bir ortaklıktan bahsediyoruz. Bu arada, geçen gün Çin Ulaştırma Bakanlığı, Kırgızistan Ulaştırma Bakanlığı'nın kargo trafiğinin büyümesiyle bağlantılı olarak taşıyıcılar için izin sayısını artırma önerisini onayladı" diye bildirildi.

Kırgızistan ve Kuzey Kafkasya

Kırgızistan heyeti Mineralnye Vody'de (Rusya) düzenlenen Kafkasya Yatırım Forumu'na (CIF-2025) katıldı. Forumda 32 ülkeden Hükümet ve iş dünyası temsilcileri katıldı. Kırgızistan için CIF-2025, ekonomik bağlar kurmak, deneyim alışverişinde bulunmak, ülkenin yatırım potansiyelini sunmak ve küresel taşımacılık ve lojistik süreçlerine entegrasyonu sürdürmek için bir fırsat.

"Kuzey Kafkasya, Hazar havzası, Basra Körfezi, Orta, Güney ve Güneydoğu Asya ülkelerini birbirine bağlayan Kuzey-Güney ulaşım koridorunun bir parçasıdır. Kırgızistan için bu en önemli Avrasya rotasına entegre olmak son derece önemlidir. Bu, transit geçiş için rekabet etmesine ve birçok dış ticaret sorununu çözmesine, örneğin ihracat ve mal ithalatının önemli bir kısmının geçtiği Kazakistan'a bağımlılığı azaltmasına olanak sağlayacaktır."

Wildberries ile Anlaşma

KazanForum-2025 çerçevesinde düzenlenen uluslararası ekonomik forum Russia Halal Expo, 100'den fazla devlet kurumu ve işletme temsilcisinin yer aldığı Kırgız Cumhuriyeti heyeti tarafından ziyaret edildi. Forumda ülkenin kuzeyi ile güneyi arasında doğrudan bağlantı sağlayan Balıkçı-Jalal-Abad demiryolu hattı projesinin ele alındığı bildirildi. Bu proje

Kırgızistan'ı "Kuzey-Güney" uluslararası ulaşım koridoruna entegre edecek. Ayrıca, Rus pazar yeri Wildberries ile Kırgızistan'da bir lojistik merkezinin inşası konusunda anlaşmaya varıldı.

"Wildberries'in Çüy bölgesinde bir lojistik merkezi inşa etme olasılığını değerlendirdiği gerçeği 2023 yılında ortaya çıktı - bu, şirketin yöneticisi ile Bakanlar Kurulu Başkanı arasındaki kişisel bir toplantıda görüşüldü. Medya, 38 hektarlık bir arsanın tahsis edildiğini ve yatırım hacminin 100 milyon dolar olacağını bildirmişti. Projenin uygulanması konusunda üçüncü kez mutabakata varılmıştır. Büyük bir Rus pazarının lojistik merkezi, Kırgız Cumhuriyeti'ndeki e-ticaret pazarının gelişimi için dikkate değer bir itici güç haline gelebilir" dedi.

Kırgızistan'da İnşa Edilecek İlk Rüzgar Enerjisi Santralinin Temeli Balıkçı'da Atıldı

Kırgızistan tarihinin ilk rüzgar enerjisi santralinin temel atma töreni Balıkçı'da gerçekleşti. Bu olay Tarım Bakanlığı tarafından bildirildi.

Proje özel bir şirket tarafından Karakol Serbest Ekonomik Bölge topraklarında hayata geçiriliyor. Projede 1 MW kapasiteli ilk rüzgar türbininin Ağustos 2025'te devreye alınması planlanıyor. Rüzgar çiftliği iki aşamada inşa edilecek: ilk olarak 21 türbin (50 MW), ardından her biri 2,5 MW'lık 20 türbin daha. İstasyonun toplam kapasitesi 100 MW olacaktır.

Rüzgar santrali faaliyete geçtiğinde yılda 250 milyon kWh'ye kadar elektrik üretebilecek ve Issık Göl bölgesinin ihtiyaçlarını karşılayarak geleneksel kaynakların yükünü azaltacaktır. Enerjinin bir kısmı CASA 1000 projesi kapsamında ihraç edilecek.

Başbakan Yardımcısı Sn. Bakıt Torobayev'e göre bu olay, ülkenin rüzgar enerjisi alanında sözden gerçek adımlara geçişini simgeliyor. Rüzgar çiftliği yılda 35.000 arabanın emisyonuna eşdeğer kirliliği önleyecektir. İnşaat ve işletme aşamasında 50 kadar istihdam oluşturulacak.

Kırgızistan Hayvancılık Ürünleri İhracatını Artırıyor

Su Kaynakları, Tarım ve İşleme Sanayii Bakanlığı basın servisi tarafından bildirildiğine göre, 2025'in beş ayında Kırgız Cumhuriyeti'nden hayvancılık ürünleri ihracatı istikrarlı bir büyüme gösteriyor.

Verilerine göre, süt ürünleri teslimatlarının toplam hacmi geçen yılın aynı dönemine göre 3 bin 623 ton artışla 16 bin 462 tona ulaştı.

En büyük büyüme aşağıdaki kategorilerde kaydedildi:

- * peynirler — 242 ton artış;
- * tereyağı — 684 ton artış;
- * süt tozu — 294 ton artış;
- * tavuk yumurtası — son yılların rekoru olan 12,7 milyon adetlik ihracat artışı;
- * diğer hayvancılık ürünleri — 14 bin 764 ton artış.

İstikrarlı pozitif dinamikler ayrıca şunlarla da gösteriliyor:

* balık yemi - 452 ton artış; * sığır derisi - 381 ton; * tavuk yan ürünleri - 240 ton; * sığır yan ürünleri - 215 ton; * bal - 40 ton.

Dondurma, ulusal içecekler, pastörize süt, peynirler ve sosisler gibi alanlarda ihracatta daha fazla artış bekleniyor.

Yapılan değerlendirmelere göre, ihracat göstergelerinin büyümesi, ürünlerin yüksek kalitesini, uluslararası pazarlardaki istikrarlı talebi ve tarımsal sanayi sektörüne yönelik devlet desteğinin etkinliğini gösteriyor.

Kırgızistan'da 2025 Yılı İlk Çeyreğinde Yük Taşımacılığı Büyüme Kaydetti

Avrasya Ekonomik Birliği'nin (AEB) 2025 yılının ilk çeyreğine ilişkin raporunda yer alan verilere referansla yerel kaynaklar tarafından bildirildiğine göre, Kırgızistan'da kargo taşımacılığında yeniden bir artış kaydedilmiştir.

Raporda, AEB'de yük ve yolcu taşımacılığının büyümeye devam ettiği kaydedildi. Bu yılın ilk çeyreğinde, bir önceki yıla kıyasla, hem AEB'deki toplam yolcu hacminde (yüzde 2,5 oranında) hem de belirli ülkelerin ulusal göstergelerinde artış yaşandı: Kazakistan'da (yüzde 14 oranında), Kırgızistan'da (yüzde 7,3 oranında), Belarus'ta (yüzde 7,1 oranında) ve Rusya'da (yüzde 0,5 oranında).

Aynı zamanda, raporlama döneminde Kazakistan (yüzde 14,3) ve Kırgızistan'da (yüzde 10) yük trafiğinde büyüme kaydedilmiştir. Birlik göstergesindeki büyüme ise yüzde 0,5 olmuştur.

Daha önce Kırgızistan'a ithal kargo taşımacılığı talebinin iki katına çıktığı bildirilmişti.

Kırgızistan Cumhurbaşkanı, Ülkenin 2030 Yılına Kadar Olan Ulusal Kalkınma Programını Onayladı

Konuya ilişkin olarak Sn. Cumhurbaşkanı tarafından yapılan açıklamada aşağıdaki hususlar bildirilmektedir:

Güçlü ve müreffeh bir Kırgız Cumhuriyeti'nin kurulmasına rehberlik edecek olan, ülkenin temel belgesi olan 2030 yılına kadar Kırgız Cumhuriyeti Ulusal Kalkınma Programı'nın onaylanmasına ilişkin bir Kararname imzaladım. Bu stratejik belge, ülkenin orta vadedeki kalkınmasının önceliklerini ve hedeflerini tanımlamaktadır. Sürdürülebilir büyümenin sağlanması, nüfusun yaşam kalitesinin iyileştirilmesi, insan potansiyelinin ortaya çıkarılması ve toplumun birliğinin ve iç gücünün temelini oluşturan manevi değerlerin güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Programda belirlenen görevler tek bir hedefe bağlıdır - Kırgız Cumhuriyeti vatandaşlarına, refahın iyileştirilmesinin merkezi olduğu iyi, güvenli ve umut verici bir yaşam sağlamak.

2030'a kadar Yeni Program, Kırgız Cumhuriyeti'nin rekabet avantajlarının, küresel eğilimlerin ve ulusal önceliklerin derinlemesine analizine dayanmaktadır. Sistemik ve bütüncül bir yaklaşıma dayanan program, devletin kalkınmasının tüm kilit alanlarını kapsamaktadır. Sosyal politikaya, yaşam kalitesinin iyileştirilmesine, eğitimin, sağlık hizmetlerinin ve beşeri

sermayenin geliştirilmesine özel önem verilmektedir. Kırgız Cumhuriyeti'nin uluslararası pazarlara entegrasyonuna, sürdürülebilir iş destek mekanizmalarının oluşturulmasına, dijital dönüşüme, finans sektörünün güçlendirilmesine ve bölgesel kalkınmanın eşitlenmesine büyük önem verilmektedir.

Tüm bu alanlar, altyapının modernleştirilmesi ve tüm vatandaşlar için eşit koşulların ve fırsatların sağlanması hedefleriyle yakından bağlantılıdır. Program ayrıca manevi ve ahlaki gelişim, kamu yönetimi ve hukuk sistemi reformu, aktif dış politika, ulusal güvenliğin sağlanması ve iklim değişikliğine dayanıklılık önceliklerini de içermektedir.

Aynı zamanda, ülkenin kendi büyük atılımının temellerini attığı bir dönemde Kırgız Cumhuriyeti'nin hem gerçek fırsatlarını hem de stratejik planlarını yansıtan dört öncelikli kalkınma vektörü belirlenmiştir. Bunlar, iç kaynakların ve dış faktörlerin derinlemesine analizi temelinde oluşturulmuştur. Her bir vektör, ileri düzeyde ekonomik büyüme sağlamayı, ülkenin bölgedeki konumunu güçlendirmeyi ve nüfusun yaşam standartlarını iyileştirmek için sağlam bir temel oluşturmayı amaçlamaktadır. Bunlar birlikte, ülkenin ileriye doğru hareketini sağlayabilecek mantıklı ve dengeli bir kalkınma yörüngesi oluşturmaktadır.

İlk vektör, bir kümelenme yaklaşımı kullanarak ve gelecekte yüksek katma değerli ürünlerin ihracatına odaklanarak modern, çeşitlendirilmiş bir sanayi tabanı oluşturmayı amaçlayan "Sanayileşme"dir. Kırgız Cumhuriyeti, bölgesel sanayi zincirinde hak ettiği yeri almak için yeterli kaynak ve işgücü potansiyeline sahiptir.

İkinci vektör ise "Bölgesel Merkez"dir. Kırgız Cumhuriyeti'nin Çin, AEB üye ülkeleri, Orta ve Güney Asya ülkeleri arasındaki jeostratejik konumu, önemli bir transit platformu ve lojistik merkezi olmak için eşsiz bir fırsat sunmaktadır. Küresel ticaretteki hızlı dönüşümler, e-ticaretin artan rolü ve tedarik yollarının çeşitlenmesi, ülkenin bu tür konumlandırılmasının uygunluğunu güçlendirmektedir.

Üçüncü vektör ise "Tarım ve Turizm"dir. Kırgız Cumhuriyeti, yüksek düzeyde işleme ve katma değere sahip organik, çevre dostu tarım ürünlerinin üretimi için eşsiz fırsatlara sahiptir. Doğal peyzaj ve kültürel mirasla birleştiğinde bu, sürdürülebilir turizm ve tarım için son derece kârlı bir model oluşturmanın yolunu açmaktadır.

Dördüncü vektör "Yeşil Enerji"dir. Zengin hidroelektrik potansiyeli ve yenilenebilir kaynakların mevcudiyeti, Kırgız Cumhuriyeti'nin enerji güvenliğini ve bağımsızlığını sağlamasına ve gelecekte yeşil enerji ihracatçısı ve yeşil yatırımlar için bir platform rolünü üstlenmesine olanak tanır. Bu, hem iklim zorluklarını hem de ekonominin karbonsuzlaştırılmasına yönelik küresel eğilimi karşılamaktadır.

Program 2030 yılına kadar iddialı hedefler koymaktadır:

- GSYH'nin en az 30 milyar ABD Dolarına çıkarılması;
- Kişi başına düşen GSYH'nin 4.500 ABD dolarına çıkarılması;
- Yıllık ortalama reel ekonomik büyüme oranının en az yüzde 8 olmasını sağlamak;

- Kırgız Cumhuriyeti Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine (SKH) ulaşmada ilk 30 ülke arasında yer alacaktır;
- Ülkenin İnsani Gelişme Endeksi sıralamasındaki konumunun en az 10 pozisyon iyileştirilmesi vb.

Bu hedefleri gerçekleştirmek için aşağıdakiler gereklidir:

- kamu yönetiminin kalitesinde önemli bir iyileşme
- işgücü verimliliğinin artması
- tüm sektörlerde ileri teknolojilerin kullanılması;
- hem iç hem de dış yatırımların aktif olarak çekilmesi.

Kırgız Cumhuriyeti'nin 2026 yılına kadar olan Ulusal Kalkınma Programı kapsamında elde edilen hızlı atılım büyümesinin ardından yeni bir seviyeye ulaşıyoruz. 2030 Kalkınma Programı ile hızımızı arttırıyor, hedeflerimizi büyütüyor ve somut, ölçülebilir ve elle tutulur sonuçlar elde etmek için tüm devlet kaynaklarını seferber ediyoruz.

Hükümet çalışmalarının meyveleri raporlarda değil, gerçek hayatta görülmelidir. Değişiklikler aşağıdaki konularda kendini göstermelidir:

- Serbest dolaşıma imkan veren güvenilir ve emniyetli yollar;
- kaliteli eğitim veren modern okullar;
- erişilebilir ve nitelikli tıbbi bakım sunan hastaneler;
- sürdürülebilir işler, makul ücretler, emeklilik maaşları ve sosyal haklar;
- iç pazarı geliştiren ve ihracat yapan işletmeler;
- geleceğe güven veren istikrarlı bir altyapı temeli;
- Bölgeleri birbirine bağlayan ve dünyanın dört bir yanındaki ülkelere erişim sağlayan hava uçuşları;
- temiz bir çevre ve doğal kaynakların sorumlu kullanımı;
- Gereksiz bürokrasiden arındırılmış kamu hizmetleri.

Bu koşullar, onsuz insana yakışır bir yaşamı hayal etmenin mümkün olmadığı temel ölçütlerdir. 2030 Kalkınma Programı güvenle temel kriterlerin ötesine geçmektedir. İleri yönelimleri içermekte ve uygulanması kısa bir süre önce sadece bir hayal gibi görünen ancak bugün içinde bulunduğumuz zamanın bir parçası haline gelen en büyük stratejik projelere dayanmaktadır. Daha hırslı ve iddialı görevler belirlenmektedir. Değişimin herkes tarafından hissedildiği güçlü, güvenilir ve müreffeh bir ülke yaratmak için güvenle, kararlılıkla ve net bir hedefle ilerliyoruz.

Programın uygulanması tüm devlet sisteminin ortak görevidir. Başarılı bir şekilde uygulanması için tüm devlet kurumlarının, iş dünyasının, kamu kuruluşlarının ve vatandaşların tam bir

bağlılık, adanmışlık ve çığır açacak dönüşümlere hazır olması, koordineli ve amaca yönelik eylemlerde bulunması gerekmektedir. Her birinizin görevlerinizi yerine getirirken profesyonellik, sorumluluk ve inisiyatif göstereceğinize inanıyorum. Ülkenin iyiliği için çalışanların disiplini, nezaketi ve dürüstlüğü, Programın fikirlerinin uygulanmasını ve hedeflerine ulaşmasını sağlayacaktır.

Modası geçmiş yaklaşımları, aşırı bürokrasiyi ve resmi tutumları kararlılıkla terk ettik. Kırgız Cumhuriyeti, zaman aşımının kabul edilemez olduğu ve belirsizliğin ortadan kaldırılması gereken bir döneme girmiştir. Hiç kimsenin yüzeysel yaklaşımlara ve kayıtsız tutumlara hakkı yoktur. Cesur ve ilerici kalkınmadan yana bir seçim yaptık. Bu Program, değişim arzumuzun ve Kırgız Cumhuriyeti'nin parlak geleceğine olan inancımızın temelidir. Bunun için gerekli her şeye sahibiz - irade, kaynaklar ve potansiyel.

Programın başarısı birliğimize, bilgeliğimize ve katkıda bulunma isteğimize bağlıdır. Önümüzde ülkenin gelecekteki şeklini belirleyecek yeni bir aşama açılmıştır. Programın nitelikli bir şekilde uygulanacağına ve Kırgız Cumhuriyeti'nin değerlerini, bağımsızlığını, egemenliğini ve yüksek kalkınma hızını koruyarak modern dünyada layık olduğu yeri alacağına içtenlikle inanıyorum."

Avusturya'nın Mayıs 2025 İşsizlik Rakamları Açıklandı

Avusturya'da Mayıs 2025 sonu itibariyle işsizlerin sayısı iş bulma kursunda eğitim alanlar da hesaba katıldığında, bir önceki yılın aynı dönemine göre %6,9 artarak 375.347 oldu. Ulusal işsizlik hesaplama yöntemine göre işsizlerin oranı %6,9 olarak kaydedildi.

Avusturya'nın 2025 Yılı Ocak – Mart Dönemi Dış Ticaret Rakamları Açıklandı

2025 yılı Ocak – Mart dönemi dış ticaret rakamlarına göre, Avusturya 48,62 milyar Avro ihracat, 49,22 milyar Avro ithalat gerçekleştirmiştir. Bu itibarla, bir önceki yılın aynı dönemine göre Avusturya'nın genel ihracatı %1,7 oranında gerilerken, genel ithalatı ise %4,4 oranında artmıştır.

Söz konusu dönemde, Avusturya'nın Türkiye'den ithalatı 705,13 milyon Avro, Türkiye'ye ihracatı ise 459,24 milyon Avro olmuştur. Bu itibarla, bir önceki yılın aynı dönemine göre Avusturya'nın Türkiye'den ithalatında %3,6 artış kaydedilirken, Avusturya'nın Türkiye'ye

ihracatında ise %5,6 oranında gerileme gerçekleşmiştir. Aynı dönemde, Avusturya'nın Türkiye'den ithalatı toplam ithalatının %1,4'ünü, Türkiye'ye yaptığı ihracat ise toplam ihracatının %0,9'unu oluşturmuştur.

Söz konusu dönemde Türkiye Avusturya karşısında yaklaşık 246 milyon Avro dış ticaret fazlası vermiştir.

Avusturya'nın 2025 Yılı Mayıs Ayı Enflasyon Oranı Açıklandı

Avusturya İstatistik Kurumu verilerine göre, Avusturya'da 2024 yılı Mayıs ayı ile 2025 yılı Mayıs ayı dönemi enflasyon oranı %3,0 olarak kaydedildi. Söz konusu dönemde özellikle elektrik fiyatlarında artış gerçekleşti.

Arjantin Ulusal Sağlık, Ulusal İlaç, Gıda ve Tıbbi Teknoloji İdaresi (ANMAT) Tarafından Yetkilendirilen Kuruluşlarca Pazarlama veya Ücretsiz Dağıtım Amacıyla Başlatılan Kozmetik ve Hijyen Ürünleri İthalat Başvuruları Müdahale Olmaksızın Gerçekleştirilecek

Ulusal İlaç, Gıda ve Tıbbi Teknoloji İdaresi, faaliyetlerinden birini daha ortadan kaldırmıştır. Bu vesileyle, kozmetik veya hijyen ürünleri gibi kişisel kullanıma yönelik belirli sağlık ürünlerinin ithalatına artık müdahale edilmeyeceği duyurulduktan sonra, ANMAT'ın, kozmetik, ev hijyeni, dış kullanımı için ağız hijyeni ürünleri, harici kullanım için tek kullanımlık hijyen ürünleri ve bazı diğer hijyen ürünleri için ANMAT tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından pazarlama veya ücretsiz dağıtım amacıyla başlatılan ithalat izni başvurularına, müdahale edilmeyeceği belirlenmiştir. Bu düzenleme, tekerlekli sandalye, baston, tansiyon aleti gibi

kişisel tıbbi ürünlerin satın alınmasına olanak sağlayan son dönemde yapılan değişikliklerin bir parçası olarak nitelendirilmektedir.

Resmi Gazete'de 10.06.225 tarihinde yayımlanan 4033/2025 sayılı Yönetmeliğe göre, kayıtlı ithalatçılar, sağlık otoritesi tarafından önceden değerlendirilmeye gerek kalmadan pazarlama veya ücretsiz dağıtım amacı şartıyla kozmetik, ev, ağız hijyeni, diş, harici kullanım için tek kullanımlık hijyen ürünleri ve vajina içi hijyen ürünlerini ülkeye ithal edebilecekler. Daha önce yayımlanan 3562/2025 sayılı yönetmelik, doğrudan kullanıcılar tarafından gerçekleştirilen prosedürler için müdahale zorunluluğunu ortadan kaldırmıştı; bu sefer, "bu kurum tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından pazarlama veya ücretsiz dağıtım amacıyla başlatılan ithalat izni başvurularına ithalat izni talepleri" sürecini de dahil etmektedir.

Ulusal yönetici Nélida Agustina Bisio tarafından imzalanan metinde, kararın yalnızca listelenen ürünlerin değil, aynı zamanda sergiler veya ticari gösteriler için tasarlanan numunelerin, bağış olarak gönderilen malzemelerin, test için laboratuvarlara gönderilen numunelerin ve belirtilen düzenlemeler kapsamındaki endüstriyel süreçlerde kullanılacak ilgili hammaddelerin ithalat prosedürlerini kapsadığı belirtilmektedir.

İlgili ürünleri ithal eden kuruluşlar, ürünlerin millileştirilmesinden itibaren 48 (kırk sekiz) saat içinde TAD platformu aracılığıyla "İthalat Bildirimi"ni (yeminli beyan şeklinde) sunmalıdır.

Arjantin'de Aylık Enflasyon %1,5 ile Son 5 Yılın En Düşük Seviyesine Geriledi

Arjantin'de fiyatlar Mayıs ayında %1,5 oranında artarak, ülkenin ekonomik faaliyetlerinin COVID-19 salgını nedeniyle aniden durduğu Mayıs 2020'den bu yana en düşük aylık enflasyon oranına ulaştı.

Hükümetin istatistik kurumu INDEC tarafından Çarşamba günü yayınlanan bir rapora göre, yıllık enflasyon oranı %43,5 oldu. Yılın ilk beş ayındaki birikmiş enflasyon oranı ise %13,3 oldu.

Ekonomi Bakanı Luis Caputo rakamları X'te yayınladığı bir yazıyla kutladı. "[Döviz kontrolleri] olmadan, göreceli fiyatları düzelterek ve ekonomi yılda %6 büyürken," diye yazdı.

Kamu hizmetleri ve yakıt gibi hükümet tarafından düzenlenen fiyatlar %1,3 oranında artarken, bazı sebzeler gibi mevsimsel değişikliklerden etkilenen fiyatlar %2,7 oranında düştü. Mevsimsel ya da düzenlemeye tabi olmayan mal ve hizmetlerden oluşan çekirdek enflasyon ise %2,2 oranında artarak %2'lik tabanı aşmadı.

En yüksek artış gösteren sektör, telefon ve internet hizmetlerindeki artışlar nedeniyle haberleşme oldu. Onu %3'lük artışla lokanta ve oteller takip etti. Gıda ve alkolsüz içecekler ise %0,5 oranında arttı.

Arjantin'de İthalatın Kolaylaştırılmasıyla Birlikte Ev aletleri Sektöründe Yeni Yabancı Markalar Piyasaya Giriyor

Yerel basında yayımlanan bir habere göre, Arjantin'de ithalatın serbestleştirilmesi ve kısıtlamaların kaldırılmasıyla birlikte, ülkeye yeni ev aletleri markaları giriş yapmakta ve ulusal

markalarla fiyat konusunda rekabet etmeye başlamıştır. Çoğu ithal ürünleri Avrupa'dan gelmekte ve bunlara ocaklar, kahve makineleri, elektrikli süpürgeler, akıllı ev cihazları, cep telefonları ve ses ekipmanları dahildir.

Yerli üreticiler de ithal ürünleri portföylerine ekliyor. İthalatın açılmasıyla birlikte, küçük ev aletleri markaları yerli markalarla fiyat konusunda rekabet etmek ve tekliflerini genişletmek için ülkeye geliyor. Arjantinli mutfak dolabı ve mobilya şirketi Occhipinti, İtalyan mutfak markası Veneta Cucine'i getirecektir. 60 ülkede mevcut dokuz ürün serisini satacak, ancak Moreno'daki Acceso Oeste'de yeni açtığı mağaza ve Recoleta'daki showroom'uyla başlayacaktır. Yakında Canning'de bir şube açacaktır. Occhipinti'de Koordinasyon ve Operasyon Müdürü Silvana Zivelonghi "Bu, yerel olarak bulunmayan malzemeler ve donanımlarla tasarım sunmamızı sağlıyor. Duyurudan bu yana tepkiler olumlu oldu; ilgilenen müşterilerle zaten çalışıyoruz," diyerek, Occhipinti, Veneta Cucine'in 60 ülkede sunduğu dokuz mutfak serisini satacağını belirtmiştir. Moulinex ve Tefal'in sahibi olan Fransız grup Seb ise Alman kahve makinesi markası Krups'u getirmiştir. Şu anda süpermarketlerde, perakende zincirlerinde ve resmi mağazasında iki üst düzey süper otomatik model ve bir espresso makinesi satmaktadır. Yıl sonundan önce portföyü tamamlamak için diğer modelleri tanıtacaktır. Moulinex ve Krups Ürün Müdürü Daniela Rodriguez farklı tarifler hazırlayan modeller, profesyonel bir baristanın deneyimini taklit eden aksesuarlara sahip bir makine ve ilk adımlarını atanlar için bir ürün grubu ekleyeceklerini belirtmiştir. Yıl sonundan önce Krups markası daha fazla kahve makinesi sunacaktır.

Bu arada, 2024 yılında en fazla satış büyümesini (%60) gördüğü ülkede Thermomix mutfak robotunu dağıtan Arjantinli bir firma olan Thar SA, 15'ten fazla işlevi olan Kobold kablosuz elektrikli süpürgelerini tanıtmıştır. 60'tan fazla pazarda mevcut olan ürünün, Güney Amerika'ya ilk girişimi olduğunu ve ardından Şili'nin geldiğini belirtmiştir. Thermomix mutfak robotunu satan Arjantinli şirket, Kobold elektrikli süpürgeleri getirmiştir.

Ek olarak, Nisan ayında gelen Brezilyalı şirket Positivo Casa Inteligente, yıl sonundan önce akıllı ev cihazları kataloğunu %150 oranında genişletecektir. Positivo Smart Home, yıl sonundan önce kataloğunu %150 oranında genişletecek olup, otomasyon ve güvenlik ekipmanları sunan Positivo Arjantin'in ülke müdürü Ariel Elizalde "Bu ay, Brezilya'da satılan ürün ailesini tamamlayan ikinci parti aydınlatma ve temizlik ürünleri gelecek. Ayrıca, Tierra del Fuego'da üretilen cep telefonlarını da ekleyeceğiz," demiştir. Sözlerini "İthalatlar seçicidir; yalnızca uygun olduğunda faaliyete geçiyoruz. Ekonomik zorluklara rağmen, adaptasyon belirtileri var ve yenilikçi ürünlere yönelik karşılanmamış bir talep tespit ettik. Ancak konu sadece kendimiz kurmak değil; yerel müşteri hizmetleri ve satış sonrası hizmetler sunmaktır. "En son teknolojiyi uygun bir fiyata sunmak istiyoruz" diye sonlandırmıştır.

Newsan ile Oppo ve Infinix cep telefonlarının, Mirgor ile JBL ses ekipmanlarının ve Huawei'nin geçen hafta piyasaya sürdüğü akıllı saatlerin ve kulaklıkların Arjantin pazarına girişini sağlamıştır.

Yerli üreticiler de daha fazla ithalat ekliyor: Gafa'nın da sahibi olan Electrolux yeni ürünler getirecek, BGH ise bu hafta bir klima serisi sunacaktır.

Alman Perakende Ticareti Mayıs Ayında Beklenmedik Satış Düşüşüyle Karşı Karşıya

Almanya'da perakende sektörü Mayıs ayında beklenmedik şekilde son iki buçuk yılın en büyük düşüşünü yaşadı. Federal İstatistik Dairesi'nin verilerine göre perakende satışlar bir önceki aya göre yüzde 1,2 oranında azaldı. Enflasyondan arındırılmış, yani reel olarak bakıldığında ise bu düşüş yüzde 1,6'yı buldu. Bu denli büyük bir gerileme en son Ekim 2022'de yaşanmıştır. Bu sonuçlar ekonomistler için sürpriz olmuştur, çünkü Reuters tarafından ankete katılan uzmanlar Mayıs ayında yüzde 0,5'lik bir büyümeye beklemekteydi. Nisan ayında da yüzde 0,6'lık bir düşüş yaşanmıştı.

Hamburg Commercial Bank Başekonomisti Cyrus de la Rubia, bu gelişmenin Alman perakende sektörü için açık bir geri adım olduğunu belirtmiştir. Hauck Aufhäuser Lampe Privatbank'tan Başekonomist Alexander Krüger, Haziran ayında bir toparlanma olasılığı bulunsa da, büyük ve kalıcı tüketim artışlarının kısa vadede beklenmemesi gerektiğini ifade etmiştir. Krüger'e göre Almanya'da tüketici güveni hâlâ toparlanabilmiş değildir.

Bu durumun Almanya'nın genel ekonomik gidişatı üzerinde de etkisi vardır. 2025'in ilk çeyreğinde hane halkı tüketimindeki artış, Avrupa'nın en büyük ekonomisinin yüzde 0,4 oranında sürpriz bir büyümeye kaydetmesine katkı sağlamıştır. Ancak VP Bank Başekonomisti Thomas Gitzel'e göre, perakendedeki bu zayıf ilkbahar performansı nedeniyle ilk çeyrekteki büyümeye ikinci çeyrekte tekrarlanamayacaktır.

Mayıs ayında gıda ürünlerinde perakende satışlar bir önceki aya göre reel olarak yüzde 1,3 oranında gerilerken, gıda dışı ürünlerde bu düşüş yüzde 2,2 olarak kaydedilmiştir. İnternet ve posta yoluyla yapılan satışlar da yüzde 1,4 oranında azalmıştır. De la Rubia'ya göre, özel hane halkları hâlâ temkinli davranmakta ve geniş çaplı bir tüketim yapmaktan kaçınmaktadır.

Yine de bir önceki yılın aynı ayına göre bakıldığında, perakende satışlarda reel olarak yüzde 1,6 oranında artış yaşandığı görülmektedir. Ancak genel tüketici güveni yeniden zayıflamış durumdadır. Temmuz ayı için hesaplanan tüketici güven endeksi, 0,3 puanlık düşüşle eksi 20,3 seviyesine gerilemiştir. Bu veri, GfK ve Nürnberg'deki Pazar Kararları Enstitüsü (NIM) tarafından yaklaşık 2000 kişiyle yapılan bir anket sonucu elde edilmiştir.

Çin'in Elektrikli Araç (NEV) ihracatı Mayıs Ayında % 80,9'luk Bir Artış Gösterdi

Mayıs ayında NEV ihracatı 200.000 adet birime ulaştı. Ocak-Mayıs döneminde ise artış %37,1 olarak kaydedildi ve toplam ihracat 789.000 adet birim oldu. Mayıs ayında NEV ihracatı, tüm otomobil ihracatlarının %44,5'ine tekabül etti. Mayıs ayı NEV ihracatında BYD, Chery, Tesla, SAIC Motor ve Geely gibi markaların etkili olduğu belirtildi. BYD, 84.068 otomobil ihraç ederek en büyük ihracatçı oldu. Aynı dönemde Tesla, Çin'deki üretim merkezinden 23.074 adet araç ihraç etti.